

A tantárgy címe:

Nemzetközi jog II. gyakorlat

Tantárgyfelelős:

Dr. Sziebig Orsolya Johanna, tanársegéd

Dr. Hárs András, tudományos segédmunkatárs

A tantárgy célja / tantárgyleírás:

A nemzetközi jog II. előadásokkal azonos félévben meghirdetett gyakorlat célja, hogy az előadásokon leadott tananyaggal kapcsolatos kérdéseket megbeszéljük és a nemzetközi jog gyakorlatorientált tanítása is megvalósulhasson.

A nemzetközi jog II. gyakorlat keretében a Hallgatók alkalmazhatják az előző félévben tanult jogesetmegoldásra vonatkozó ismereteiket, további jogeseteket ismerhetnek meg a Nemzetközi Bíróság, az Emberi Jogok Európai Bírósága és a Nemzetközi Büntetőbíróság gyakorlatából. A félév során tárgyalásra kerül minden, az előadás tárgykörébe tartozó témakör, ezzel segítve azok elsajátítását. A heti két órában meghirdetésre kerülő gyakorlati órákon lehetőség adódik az elméleti anyag felelevenítésére és az elmülethez tartozó tananyag megismerésére.

A tantárgy tematikája/témakörök:

Óra	Témakör	Gyakorlati óra tematikája
1.	Bevezetés	Félév megbeszélése, értékelés ismertetése.
	Az óra célja:	A nemzetközi jog II. gyakorlat teljesítési feltételeinek ismertetése, csoportösszhang fejlesztése.
2.	Ismétlés	Ismétlés, alapvető nemzetközi jogi ismeretek (alanyok, jogforrások, szerződés, vitarendezés, felelősségtan) áttekintése, különös tekintettel a Nemzetközi Bíróság eljárására.
	Az óra célja:	A nemzetközi jog I. tananyag átismétlése, a tanultak felelevenítése.
3.	Állam	Az államok, mint a nemzetközi jog alanya, államkeletkezés, államelismerés, államimmunitás kérdése. Kongó v Belgium, letartóztatási parancs ügy feldolgozása.
	Az óra célja:	Az államokra vonatkozó legfontosabb nemzetközi jogi ismeretek elsajátítása.
4.	Tér terület	Az egyes területek jogállásának megismerése, speciális státuszú területek. Alapvető tengerjogi ismeretek. Az Északi-tengeri kontinentális talapzat ügy feldolgozása.
	Az óra célja:	A legfontosabb, tér-területre vonatkozó nemzetközi jogi ismeretek elsajátítása, az egyes területi jogállások közötti különbségek megértése.

5.	Nemzetközi szervezetek	Nemzetközi szervezetekre vonatkozó online Kahoot-teszt kitöltése, csapatmunkában.
	Az óra célja:	A nemzetközi szervezetekre vonatkozó legalapvetőbb ismeretek megszerzése, különbségtétel azon nemzetközi szervezetek között, amelyek alanyai a nemzetközi jognak és amelyek nem. INGO-IGO elhatárolás. A legfontosabb NGO-k és államközi nemzetközi szervezetek névszerinti ismerete, feladatköreik meghatározása.
6.	Nemzetközi szervezetek	A nemzetközi szervezetek, mint a nemzetközi jog alanyai. A nemzetközi szervezetek rövid története, fogalma, hatásköre és résztvevői, a nemzetközi szervezetek külső kapcsolatrendszere – kiváltságok, mentességek, székhely-megállapodások, államok állandó képviselői, a nemzetközi szervezetek és a nemzetközi jogalkotás. Bernadotte ügy
	Az óra célja:	A nemzetközi szervezetekre vonatkozó nemzetközi jogi ismeretek megszerzése.
7.	I. Zárthelyi dolgozat Nemzetközi környezetjog	<i>Félévközi dolgozat megírása.</i> A környezetvédelem és a nemzetközi jog összefüggései, alapelvek, források. Cellulózmalom ügy tárgyalása.
	Az óra célja:	A nemzetközi környezetvédelmi jog legfontosabb ismereteinek elsajátítása.
8.	Emberi jogok	Az emberi jogok védelmének rendszere a nemzetközi jogban: regionális és univerzális szintek. Európa Tanács, egyéb regionális emberi jogvédelmi rendszerek és az ENSZ Jogeset tárgyalása az EJEB gyakorlatából
	Az óra célja:	Az emberi jogok védelmének megismerése, a nemzetközi jog szerepe az emberi jogok védelmének területén. A legfontosabb egyezmények megismerése.
9.	Kollektív biztonság rendszere	Az ENSZ és a kollektív biztonság rendszere, Alapokmány VII. fejezete. Regionális szervezetek jelentősége a kollektív biztonság területén, különös tekintettel a NATO-ra. Békefenntartás Falkland-szigeteki háború
	Az óra célja:	A kollektív biztonság rendszerének megismerése, gyakorlati példákon keresztül.

10.	Hadijog	A fegyveres konfliktusok szabályozása. A Vöröskereszt Nemzetközi Bizottsága. Al-Mahdi ügy, A kulturális javak fegyveres konfliktusokban való védelme.
	Az óra célja:	A fegyveres konfliktusokra vonatkozó nemzetközi jogi ismeretek elsajátítása.
11.	Nemzetközi büntetőjog	A nemzetközi büntetőjog fogalma, eseti és hibrid nemzetközi büntető törvényszékek. A Nemzetközi Büntetőbíróság. Charles Taylor ügy (Sierra Leone-i Különleges Bíróság döntése) – háborús és emberiség elleni bűncselekmények
	Az óra célja:	A nemzetközi büntetőjog jelentőségének megismerése napjainkban, vonatkozó nemzetközi jogi ismeretek elsajátítása.
12.	Egyén, kisebbségek, menekültek	Állampolgárság, honosság, hontalanság. Kisebbségek védelme az ENSZ rendszerén belül és az Európa Tanács keretében. Nemzetközi menekültjog, Genfi Egyezmény.
	Az óra célja:	Az egyénekre vonatkozó nemzetközi jogi ismeretek elsajátítása, kisebbségek és menekültek védelmi rendszereinek megismerése.
13.	Értékelés	<i>II. Zárthelyi dolgozat</i>

A tantárggyal kialakítandó konkrét tanulási eredmények

Tudás	Képesség	Attitűd	Autonómia-felelősség
<i>Allamokra vonatkozó nemzetközi jogi ismeretek.</i>	Képes ismertetni az államra, mint a nemzetközi jog alanyára vonatkozó legfontosabb nemzetközi jogi ismereteket. Képes ismertetni az államkeletkezésre és államelismerésre vonatkozó nemzetközi jogi normákat.		

	Gyakorlati példákkal képes szemléltetni az egyes államkezelési és megszűnési módokat.		
<i>Tér-terület jogára vonatkozó nemzetközi jogi ismeretek.</i>	Képes önállóan meghatározni az egyes területi jogállásokat. Képes elhatárolni a speciális státuszú területeket. Képes visszaadni az alapvető tengerjogi ismereteket.	Elkötelezett az egyéni és team munkában való együttműködésre.	Törekszik a félév során (az egyéni és team munkán keresztül is) a folyamatos önfejlesztésre.
<i>Nemzetközi szervezetek jogának ismerete.</i>	Képes elhatárolni a nem kormányzati szervezeteket a kormányközi nemzetközi szervezetektől.	Nyitott az új jogi területek befogadására, megoldások keresésére ismeretlen problémákra.	Elfogadja a szakmai együttműködés kereteit, a rá háruló szerepeket és funkciókat, a közös munkából származó felelősséget.
<i>Nemzetközi környezetjogi ismeretek.</i>	Képes megindokolni, miért szükséges a nemzetközi jog részeként szabályozni a környezetvédelmet.	Nyitott a jogalkalmazói gondolkodásmód megismerésére egy új területen.	
<i>Emberi jogok védelmének rendszere.</i>	Képes elhatárolni az emberi jogok védelmének különböző rendszereit. Képes felsorolni a legfontosabb, emberi jogok védelmével foglalkozó egyezményeket. Képes felsorolni, generációk szerinti csoportosításban, az emberi jogokat.		
<i>Kollektív biztonság rendszerének ismerete.</i>	Képes ismertetni a kollektív biztonság rendszerének fejlődését, a vonatkozó nemzetközi szervezetek ismertetésén keresztül.		
<i>A fegyveres összeütközések jogának ismerete.</i>	Képes felsorolni a vonatkozó egyezményeket, a hadijog alapnormáit ismeri.		

	Képes felismerni a hadijog és a kulturális örökségvédelem összefüggéseit.		
<i>Nemzetközi büntetőjogi ismeretek.</i>	Képes felsorolni a legfontosabb bírói fórumokat.		
<i>Egyénekre, kisebbségekre, menekültekre vonatkozó nemzetközi jogi normák.</i>	Képes ismertetni az egyénre vonatkozó legfontosabb nemzetközi jogi normákat. Képes felsorolni a vonatkozó nemzetközi egyezményeket.		

Kötelező és ajánlott irodalom:

Kötelező irodalom:

Kardos Gábor - Lattmann Tamás (szerk.): Nemzetközi jog, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2010. (Legutóbbi kiadás: 2015.)

Alábbiakban megjelölt fejezetek:

Az állam a nemzetközi jog területén [105-131. old.]

Terület, tér, államterület, állami fennhatóság [131-163. old.]

Környezetvédelem a nemzetközi jog területén [163-189. old.]

Emberi jogok védelme a nemzetközi jog területén [189-219. old.]

Az emberi jogok védelme az Európa Tanács kereti között [219- 265. old.]

A kollektív biztonság rendszere [293-331. old.]

Fegyveres konfliktusok szabályozása [331-367. old.]

Nemzetközi büntetőjog [367-391. old.]

Coospace-re feltöltött e-learning tananyagok, 2019.

Gyakorlati órákon kiadott segédletek.

Egyéb irodalom

Puskás Anna: A kulturális javak fegyveres konfliktusokban való védelmének eszközei nemzetközi szinten. Hadtudományi Szemle, 2018. XI. évfolyam 1. szám 2018. XI. évfolyam 1. szám, 50-62. o.

http://archiv.uni-nke.hu/downloads/kutatas/folyoiratok/hadtudomanyi_szemle/szamok/2018/2018_1/18_1_forum_puskas_anna.pdf

Charles Taylor decision 1-24. o.

<http://www.rscsl.org/Documents/Decisions/Taylor/Appeal/1389/SCSL-03-01-A-1389.pdf>

Rekvényi v. Magyarország ügy

http://epa.oszk.hu/02300/02334/00057/pdf/EPA02334_Fundamentum_1999_03_085-093.pdf

Ilias és Ahmed kontra Magyarország ügy

<https://www.migraciokutato.hu/hu/2017/03/27/az-emberi-jogok-europai-birosaga-ili-as-es-ahmed-kontra-magyaroszag-ugyben-hozott-dontesenek-elemzese/>

Kötelezően feldolgozandó jogesetek:

Kongó v Belgium, letartóztatási parancs ügy

Német SZK v. Hollandia/Dánia, Északi-tengeri kontinentális talapzat ügy

Bernadotte ügy, tanácsadó vélemény, 1949.

Argentína v Uruguay, Cellulózmalom ügy

Al-Mahdi ügy

Rekvényi v. Magyarország ügy

Charles Taylor ügy

Ilias és Ahmed kontra Magyarország ügy

A számonkérés és értékelés módja:

Hiányzások, jelenlét

A gyakorlati órák látogatása kötelező, egy félévben két hiányzás - igazolás nélkül – megengedett.

Hat vagy több hiányzás esetén a Hallgató a tárgyat nem teljesítheti.

Értékelés

Az értékelés az órai munka és a félév során írt két zárhelyi dolgozat eredménye alapján történik.

Azon Hallgató, aki a félév során gyakorlati jegyet nem tudott szerezni, a tárgyat a vizsgaidőszakban meghirdetett időpontokban, írásbeli vizsgával teljesítheti.